

Toamna

de Octavian Goga

1 Bifează varianta corectă:

a) Textul „Toamna” este ☐ text literar
☐ text nonliterar

d) O strofă are ☐ șase versuri
☐ patru versuri

b) Poezia este formată din ☐ patru strofe
☐ cinci strofe

e) Autorul textului se numește ☐ poet
☐ prozator

c) Primul cuvânt al fiecărui vers se scrie de obicei ☐ cu litere înclinate
☐ cu literă inițială mare

2 Găsește rime pentru cuvintele date, altele decât cele din poezie.

argintie	
grădina	
dumbravă	
plumbul	
milă	

noastre	
păgână	
bătrânii	
gene	
învie	

3 Caută în dicționar explicația a cuvântului „brumă”. Alcătuiește un enunț cu acest cuvânt.

➤ Explicație:

➤ Enunț:

4 Completează cadranele, folosind din textul poeziei cuvinte care denumesc:

<u>Fenomene ale naturii</u>	<u>Plante</u>
<u>Acțiuni</u>	<u>Însușiri</u>

Ordinul Cititorilor

Vrei să faci parte din *Ordinul Cititorilor*? Nu trebuie decât să citești cât mai multe cărți și apoi să le recomanzi colegilor sau prietenilor tăi.

Vei deveni *membru* al Ordinului numai după ce vei îndeplini toate misiunile din acest auxiliar, numit „Călătorie prin lumea textelor literare – clasa a III-a”. Astfel, la finalul semestrului I, vei fi ridicat la gradul de *membru* al Ordinului Cititorilor. Pentru a-ți recunoaște acest statut, ți se va acorda o diplomă care va dovedi meritele tale deosebite ca cititor.

Îți dorim mult succes!

MISIUNEA 1 – Parcurge următoarea lectură!

Vântul și Soarele

(traducere după Konstantin Ușinski)

Într-o zi, blândul Soare și Vântul de miazănoapte cel mândru s-au luat la ceartă care dintre ei este mai puternic. În cele din urmă, pentru că nu cădeau la înțelegere, s-au hotărât să-și măsoare puterile asupra unui călător care își vedea liniștit de drumul său.

— la privește! a spus Vântul, o dată voi sufla asupra lui și îi voi rupe hainele!

A început să sufle din toate puterile sale, dar cu cât sufla mai strâns, cu atât mai tare își strângea omul haina în jurul său. Mormăia morocănos călătorul, ocărând vremea rea, dar mergea mai departe.

Vântul s-a mâniat cumplit și a început să urle de furie, trimițând asupra bietului drumeț ploi torențiale și ninsori abundente. Blestemând vijelia ce se abătuse asupra lui, omul a scos din rucsac o centură cu care s-a încins la brâu ca vântul să nu îi smulgă hainele de pe el. Atunci, vântul s-a convins că nu va reuși niciodată prin forțele sale dezlănțuite să îl abată pe drumeț din călătoria sa.

Văzând neputința adversarului, Soarele a început să zâmbească de după nori. Apoi și-a trimis razele sprintene să usuce și să încălzească pământul și, odată cu el, pe drumețul înghețat de frig. Călătorul a simțit căldura plăcută a Soarelui și s-a înveselit. I-a binecuvântat mărteja și, simțindu-se ocrotit, și-a scos hainele groase.

— Vezi, i-a spus blândul Soare Vântului mândru, prin bunătate și răbdare poți face mult mai multe lucruri decât prin răutate și nerăbdare!

7 Scrie lista preferințelor membrilor familiei tale:

Mie îmi place:

Mama adoră:

Tata preferă:

8 Ți dorești de ziua ta o tabletă, dar părinții tăi nu sunt hotărâți încă să o cumpere. Completează tabelul de mai jos cu argumente „PRO” și „CONTRA”, pentru a ușura luarea unei decizii de către părinți.

Vor cumpăra părinții tableta dorită?	
PRO (avantaje)	CONTRA (dezavantaje)

9 Amintește-ți ultima carte pe care ai citit-o și argumentează dacă ți-a plăcut sau nu.

Da, mi-a plăcut, pentru că...

Titlul cărții

Autorul

Nu, nu mi-a plăcut, pentru că...

10 Scrii frumos? Transcrie pe un caiet ultimele patru alineate din textul „Cartea”.

11 AUTOEVALUARE. Bifează doar ce știi!

- ☐ • Cartea este formată la exterior din coperte și cotor.
- ☐ • În interior se află paginile numerotate.
- ☐ • La început sau la sfârșit găsim cuprinsul. Acesta ne informează la ce pagină se află un anumit text.
- ☐ • Textele au autor. Ele pot fi în proză sau în versuri.

REȚINE! Dialogul este convorbirea dintre două sau mai multe persoane. Participanții la dialog sunt vorbitorul și ascultătorul. Informațiile transmise trebuie să fie exprimate într-un limbaj comun, pentru a fi înțelese.

Rugăciune pentru părinți

din folclorul copiilor

1 Bifează răspunsurile corecte, legate de textul din manual:

• Poezia are:

☐ trei strofe

☐ patru versuri

☐ patru strofe

• Copilul se roagă lui Dumnezeu pentru:

☐ a obține note mari

☐ sănătate

☐ sănătatea și fericirea părinților

• Rugăciunea copilului este:

☐ de mulțumire

☐ de cerere

☐ de slavă lui Dumnezeu

2 Scrie două cuvinte cu sens opus întâlnite în poezie și introdu-le în enunțuri:

_____ ≠ _____

• _____

• _____

3 Completează JURNALUL CU DUBLĂ INTRARE!

Strofa care îmi place este:	Am ales această strofă, deoarece...

4 Imaginează-ți că discuți cu un coleg și îi ceri o carte, apoi același lucru îl faci cu doamna învățătoare. Cum te adresezi în cele două situații?

Coleg

Doamna învățătoare

Creanga de alun

după Lev N. Tolstoi

1 Completează enunțurile cu informații din textul lecției:

Un negustor bogat avea _____ fete. Plecând după marfă, le-a _____ ce să le aducă. Fiica cea _____ voia mărgelă, mijlocia i-a cerut un _____, iar cea mică o _____ de alun. _____ uitase de rugămintea meziniei. Prin _____, a oprit într-o pădure și a rupt o creangă cu alune de _____.

2 Cuvintele găsite la exercițiul anterior aparțin unor categorii (mai mari) de cuvinte. Scrie aceste cuvinte în categoria potrivită.

ființe	lucruri/obiecte	fenomene ale naturii	acțiuni	însușiri	numere

3 De ce crezi că ursul a ales-o pe fata cea mică să-i fie soție?

Eu cred _____

4 Transcrie un paragraf din poveste care te-a impresionat cel mai mult. Notează comentariile tale într-un mic jurnal. Următoarele întrebări te pot ajuta:

- De ce ți-a plăcut?
- Ce întrebări ți-ai pus în legătură cu acest fragment?
- La ce te-a făcut să te gândești?
- Ce sentimente ți-a trezit?

JURNAL CU DUBLĂ INTRARE

Fragmentul preferat	Comentariile mele

UNITATEA 6

Feerie de iarnă

Iarna

de Vasile Alecsandri

1 Completează harta textului:

titlul textului

numele autorului

tema poeziei

Tipul textului

- ☐ literar
- ☐ nonliterar
- ☐ în proză
- ☐ în versuri

Organizarea textului

- ☐ strofe
- ☐ versuri

Fapte prezentate

Emoții transmise

2 Unește corespunzător:

- cumplita iarnă
- flori de gheață
- cu o zale argintie
- soarele rotund și palid
- o sanie ușoară

- pe ai țării umeri dalbi
- cerne norii de zăpadă
- se vede printre nori
- trece peste văi
- se îmbracă mândra țară

8 Scrie cât mai multe adjective pentru substantivele următoare:

- norii: _____
- țară: _____
- văzduh: _____
- sanie: _____

9 Găsește cuvinte care rimează cu:

• zăpadă

• fluturi

• zare

• văi

• ușoară

• zurgălăi

• drum

• soare

10 După modelul dat, încercuiește în fiecare serie cuvintele „înrudite”.

Model: carte, copertă, cărturar, cărticică, pagină

- vis, visător, vizită, visare, a visa
- iarnă, iernare, ieri, a ierna, iernat, iarbă
- fulg, fulgișor, fulger, a fugi, fulguire

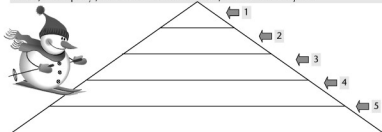
11 Completează după modelul dat:

Model: *ochi albaștri ca seninul cerului*

- fulgii plutesc în aer ca _____
- soarele rotund ca _____
- plopii ca _____

12 Completează „triunghiul expresiilor artistice” cu 1-2 exemple.

1. substantive folosite cu alt sens decât cel obișnuit; 2. atribuirea de acțiuni / însușiri specific umane; 3. comparații; 4. inversarea ordinii cuvintelor; 5. substantiv + adjectiv.

➤ REȚINE!

• Poezia „Iarna” de Vasile Alecsandri are patru strofe, fiecare compusă din câte patru versuri. Poetul descrie fermecătorul anotimp, utilizând expresii deosebite, imagini ireale, de basm.